

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت	کد درس: ۴۱۴۰۰۵
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	پیش نیاز: ارتباطات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)	محل برگزاری : دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری:شنبه ها ۱۴-۱۸	مسئول درس: دکتر محمد واحدیان شاهرودی
طراحی اولیه *	
هدف کلی:	
آشنایی با اصول و مبانی، روش ها و فنون مشاوره و استفاده از آنها در فعالیت های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	
اهداف اختصاصی دوره:	
بعد از پایان دوره آموزشی دانشجو بتواند:	
۱. مهمترین موارد در اصول و فنون مشاوره را شرح دهد .	
۲. انواع رویکردهای مشاوره (نظریه روانکاوی ، شناختی ، تئوری شناختی ، تئوری رفتاری ، رویکرد انسانی ، درمان جامع و یکپارچه)را بیان کند.	
۳. شیوه مصاحبه مراجع محور و مراحل آن و ارائه فنون مصاحبه متمرکز در شخص را توضیح دهد.	
۴. مهمترین ویژگیهای مشاوره کننده و شرایط محیطی مشاوره را بنویسد.	
۵. مهمترین نکات مورد اهمیت در خود آگاهی در مشاوره و مهارت و مراحل محوری اجرای مشاوره موفق را ذکر کند.	
۶. مهارت های شروع مشاوره و مدیریت مصاحبه ، حفظ و نگهداری رابطه ، تکنیک های شروع ، ادامه و اتمام جلسه مشاوره را بیان کند.	
۷. علل ایجاد مقاومت و روش های مواجهه با مقاومت ، مهارت های گوش کردن ، مهارت های سوال کردن و بازخورد دادن (سیپماتی ، آپاتی و امپاتی)را ذکر کند.	
۸. مهارت های خلاصه کردن (PROBING AND SUMMARIZING) و اتمام مشاوره ، شیوه پایان دادن به جلسات مشاوره ای کوتاه مدت و بلند مدت و راههای پایان دادن به مصاحبه های مشاوره را شرح دهد.	
۹. تکنیک های مشاوره فردی (چهره به چهره ، تلفنی ، مجازی و ایمیل) را ذکر کند.	
۱۰. تکنیک های مشاوره گروهی . اصول و فنون مشاوره و راهنمایی سلامت در گروههای جمعیتی از قبیل سالمندان، نوجوانان و جوانان و کودکان را در کار عملی بکار گیرد.	
۱۱. مهمترین اصول و فنون مشاوره در شرایط خاص و موازین اخلاقی و قانونی در مشاوره را شرح دهد.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	اهمیت و کلیات اصول و فنون مشاوره
دوم	رویکردها و تئوری های مشاوره (نظریه روانکاوی ، شناختی ، تئوری شناختی ، تئوری رفتاری ، رویکرد انسانی ، درمان جامع و یکپارچه)
سوم	آشنایی با شیوه مصاحبه مراجع محور و مراحل آن و ارائه فنون مصاحبه متمرکز در شخص
چهارم	شرایط محیطی مشاوره ، ویژگیهای مشاوره کننده ، اهمیت خود آگاهی در مشاوره ، مهارت و مراحل محوری اجرای مشاوره موفق
پنجم	مهارت های شروع مشاوره و مدیریت مصاحبه ، حفظ و نگهداری رابطه ، تکنیک های شروع ، ادامه و اتمام جلسه مشاوره
ششم	علل ایجاد مقاومت و روش های مواجهه با مقاومت، مهارت های گوش کردن، مهارت های سوال کردن و بازخورد دادن (آپاتی و امپاتی، سیپماتی)
هفتم	مهارت های خلاصه کردن (PROBING AND SUMMARIZING) و اتمام مشاوره، شیوه پایان دادن به جلسات مشاوره ای کوتاه مدت و بلند مدت و راههای پایان دادن به مصاحبه های مشاوره
هشتم	اصول و فنون مشاوره در شرایط خاص ، موازین اخلاقی و قانونی در مشاوره
جلسات کار عملی	اجرای تکنیک های مشاوره فردی (چهره به چهره ، تلفنی ، مجازی و ایمیل) و تکنیک های مشاوره گروهی ، اصول و فنون مشاوره و راهنمایی سلامت در گروههای جمعیتی از قبیل سالمندان ، نوجوانان ، جوانان و کودکان .
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس) با توجه به مقطع تحصیلی مخاطبان در این درس و انتظار از آنان برای فعالیت های یادگیری خود راهبر ، رویکرد غالب در اجرای این درس مشارکتی و تعاملی خواهد بود. بر این اساس دانشجویان، منابع معرفی شده را مطالعه و با آمادگی برای بحث و تعامل در کلاس حضور می باشد. درس به شیوه ی سخنرانی توسط استاد ارائه می شود و بحث گروهی روش غالب خواهد بود. همچنین از کنفرانس دانشجویان استفاده خواهد شد. فعالیت دانشجوی در ارتقاء یادگیری خود با مشارکت در پرسش و پاسخ کلاسی و ارائه تحقیقات کلاسی می باشد.	
وسایل آموزشی: دیتا پروژکتور، تخته سیاه یا وایت برد، کامپیوتر	
وظایف و تکالیف دانشجوی: حضور منظم در کلاس و محل انجام تکلیف عملی آمادگی برای پاسخگویی به سوالات شفاهی مربوط به درس جلسه قبل در ابتدای هر جلسه شرکت در مباحث کلاسی و فرآیند تدریس و یادگیری تهیه و ارائه یک موضوع برای کنفرانس در کلاس حضور در زمان آزمون کتبی پایان ترم کار عملی (۳۴ ساعت): ۱- برنامه ریزی و اجرا و مستند سازی و ارائه گزارش تحلیلی حداقل سه جلسه مشاوره فردی مرتبط با نیاز در یکی از گروهها (سالمند،	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نوجوان، کودک) و گزارش نتایج در کلاس . ۲- انجام حداقل دو مشاوره گروهی در رابطه با ارتقای سلامت در گروههای جمعیتی با روش های ایفای نقش و ارزیابی فرایند و گزارش نتایج در کلاس.
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: انجام فعالیت های یادگیری و تکالیف، حضور مستمر و مشارکت در کلاس و کنفرانس ۲۰٪ انجام تکلیف عملی و آزمون کتبی میان دوره ۴۰٪ روش های ارزیابی در انتهای دوره: آزمون کتبی پایان دوره ۴۰٪
منابع اصلی درس: ۱. مشاوره مهارت های حل مساله ، آن مانرو ، باب مانی ، جان اسمال ، ترجمه کمالی ، تهران آخرین چاپ 2. ROBER BOR . SHEILA GILL . RIVA MILLER . AMANDA EVANS. COUNSELLING IN : A HANDBOOK FOR PRACTITIONERS AND PSYCHOTHERAPY LAST EDITION 3. PHILIP BURNARD . JOCAMPLING . COUNSELLING . SKILLS FOR HEALTH PROFESSIONALS . SPRINGER . LAST EDITION 4. FRESHWATER D . COUNSELING SKILLS FOR NURSES . MIDWIVES AND HEALTH VISITORS . OPEN UNIVWERSITY PRESS . LAST EDITION .